

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXII.

V Ljubljani 1. vel. serpana 1879.

List 31.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov krsianstva. II.

10. Ivan Jakob Olier.

Ta zvesti služabnik Božji sicer še ni slovesno prištet med svetnike ali zveličane; vendar je bilo njegovo življenje tako bogoljubno in izgledno, da se prav veliko lahko učimo od njega. Rojen je bil l. 1608 na Francoskem, kakor že njegov francoski imek Olier (beri: Oljé) razodeva, in je bil jako imenitne rodovine.

Dvojne pobožnosti se je bil že koj v prvih otročjih letih s posebno vnemo poprijel, ter jo je s stanovitno gorečnostjo gojil do konca svojih dni; menim, serafsko pobožnost do presv. Rešnjega Telesa, in detinsko ljubezen do prečiste Device Marije.

Če se je takrat, ko je bil še celó majhen, kdaj jokal, in ga pestunja ni mogla nagloma utolažiti, nesla ga je v bližnjo cerkev; tam, blizu Najsvetejšega, se je umiril, kakor bi bil že umel, na kako svetem kraju je.

Ljubezen do Matere Božje mu je tako rekoč sama izrastla iz blazega serca, tako kakor otroku ljubezen do lastne matere. In ko je videl, da njegovi tovariši in prijatelji nimajo tacega veselja in tolike ljubezni za Marijo, se je temu kar čudil. Kajti menil je, da vsi ljudje Marijo ljubijo in častijo, da še drugače biti ne more. Kadar je dobil novo obleko, šel je v njej k Mariji, tako rekoč pokazat se svoji nebeški Materi. Šel je namreč pred kako podobo Matere Božje in je tam molil, naj nikar ne pripusti, da bi v tej obleki Njenega Sina kdaj razžalil.

„Ko sem pozneje zapazil“, tako sam pripoveduje, „da nobeden mojih znancev ni imel take navade, se mi je časih nespametno zdelo, kakor bi bila to nekoliko pretirana služba Marijna. Pa če sem jo opustil, in obleko nisem posvetil Mariji, je kmali kazni prišla. Še tisti dan ali pa kmali potlej se mi je obleka raztergala, ali kakor bodi poškodovala. Take primérleje sem imel za očitno kazni, ki me je imela svariti, da bi ne zašel več v tako napako.“

To se vé, da Olier ni bil dolžan tako Marijo častiti, in da mu ni bil nikakoršen greh, kadar bi bil to posebno češčenje opustil. Toda Bog mu je po posebni milosti posebno ljubezen zasadil v mlado serce, in sam je imel naj večo korist od te milosti. Zanimarjenje takega posebnega darú Bogu nikakor ni moglo biti všeč in zato mu je očital po takih malih kaznih njegovo nezvestobo.

Tako se mu je godilo tudi pri družih priložnostih. Kadar se je imel kaj naučiti, je imel navado préd moliti češenamarijo. Če pa kdaj ni molil, ni mogel naloge razumeti, in če jo je tudi razmel, je ni mogel v spominu ohraniti, dokler ni spet pozdravil Marije, ki je sedež modrosti. Še bolj se je tega prepričal v viših šolah.

Leta 1617 se je vsa družina zaradi spremembe očetove službe preselila iz Pariza v Lijon. V tem mestu so imeli očetje Jezusovega reda očitno šolo. In v to zanesljivo šolo je bil zapisan Ivan, takrat devet lét star. V tej šoli je prav hvale vredno napredoval.

Vendar prav vse ni bilo pri njem hvale vredno. Ko so se njegove moči razvijale, zapazili so na njem skerbni starši nekaj, kar jih je zelo žalostilo. Hudoben ali zloben ni bil, tega ne smemo reči; a bil je (kakor pravimo) preveč „živ“, časih celo lahkomišljeno prederzen. Mnogokrat je šel ali plezal na take kraje, kjer je bilo njegovo življenje v nevarnosti. Nekega dne se je igral v četrtem nadstropji domače hiše s ptičkom; kar se ptiček izmuzne njegovim rokam in zleti na bližnjo streho. Streha je bila še viša, kakor okno one sobe v četrtem nadstropji, kjer se je igral. Najpred moli molitvico v čast angelju varhu; potlej pa gre za ptičkom po strehi, kakor bi bilo po tléh. Njegov učenik sliši šum in hiti gledat, kaj je. Kako se prestraši, viditi svojega učenca v toliki nevarnosti! — „Jaz sam“, je pozneje pravil Olier, „se še zdaj zderznem, če mislim na to. Moj učenik je potem pač tako z menoj ravnal, kakor sem zaslužil. Kako zelo sem hvaležen ljubezni in milosti Božji za to dobroto, ktero mi je naklonila takrat, ko je še spoznati in ceniti nisem znal. Moj dobri angelj, ki je bil priča in mu je vse znano, naj zato Boga po vrednosti zahvali.“

Pobožni starši so bili take vihraste nemirnosti ljubljenega otroka zelo žalostni. Materi je še posebno šlo k sercu, kar so tolikrat vidili, pa odverniti niso mogli.

Nekega dne pride v Lijon sveti škof Geneveški, Frančišk Saleški. Do tega so imeli mati veliko zaupanje, pri njem so se hoteli posvetovati zastran nagajivega otroka. Peljejo tedaj Ivana k svetniku in mu potožijo njegovo napako. Svetnik pa, ki je znal vsacega človeka dobro presoditi, jim odgovori: „Le nekoliko poterpljenja, dobra gospa! Mladini je treba že kaj spregledati; vesele muhe niso naj hujše; jaz vam le rečem, da sem Boga poprašal o poklicu vašega otroka. Bodite mirni, Bog ga je ohranil za čast in tolažbo svoji cerkvi.“

Olier je med tem šole v Lijonu serčno in vspešno nadaljeval. Pri njegovem šolanju je bilo posebno čudo-

vito to, da se je njegovo učenostno napredovanje nekako vjemalo z dušnim napredkom.

Če se je kdaj kaj pregrešil (na velike grehe ni tu misliti), takrat ni bil zmožen razumeti in ohraniti tega, kar se je učil. Bilo mu je, kakor bi mu temen oblak zakrival duha, in osenčil vse dušno življenje. Pozneje je sam pravil: kadar mu je bilo očitno govoriti, moral se je več časa préd vsacega greha varovati. Viditi, da se součenci niso tolikanj greha bali, pa se vendar dobro učili, se je Olier zelo čudil; kajti menil je, da je vsim tako, kakor njemu.

Pač je res, da vsim dijakom Bog ne odtegne precej milosti in blagoslova pri učenju. Vendar se to dovelj gostokrat zgodi; učenci le tega vselej ne spoznajo. Če večkrat kateri zapazi, da kak dan ali več časa pri vsej pridnosti nima vspeha za pismene ali ustmene naloge, in bi si hotel resno prevdariti, bi sprevidel, da je tisti dan ali pa že več časa molitev zanemarjal, ali pa kak greh storil in se ga še ni skesal in spovedal. — „Bogoljubnost“, pravi sv. Pavel, „je za vse koristna“, posebno tudi za to, da svojemu delovanju Božji blagoslov in dopadajenje Božje naklonimo.

Bog je to tudi zato storil, da si je mladi Olier prizadeval za vedno čistejšo in tankejšo vest. In blagi mladeneč gnade Božje ni zanemarjal. Posebno se je z velikim strahom bal tudi naj manjše sence, ki bi mu bila utegnile sveto čistost omračiti.

Nekega dne se je kopal in vadil se plavanja v reki. Da bi se odpočil, je hotel na nasprotni breg priplavati. Bil je že truden in skor nemožen se nad vodo vzdrževati, ko je tje prišel; tu pa zapazi, da so blizu ljudje. Čeravno je imel spodobno obleko za plavanje, se je vendar sramoval v takem stanu se pokazati. Hitro se oberne in plava, ne brez nevarnosti za življenje, nazaj k onemu bregu. V sredi reke ga moči zapustijo; več ne more dihati, jame se utapljati. K sreči se uprè njegova noga na kol, ki je bil skrit pod vodo. Ko je Olier to pripovedoval, je pristavil: „Zahvalim se Božji dobrotljivosti, da mi je takó zopet darovala življenje. O da bi mi ga bila ohranila za Božjo službo!“

Olier se je v 17. letu zopet povernil z družino v Pariz. Tu se je učil bogoslovja in se pripravljaj za duhovski stan. Postal je (kakor je nekaj njegovi materi napovedoval sv. Frančišk Saleški) silno goreč duhoven; ne le priprostim je kazal pravo pot v nebese, ampak še posebej je vstanovil hišo (St. Sulpice) za odgojevanje mladih duhovnov. S tem je silno veliko koristil sv. Cerkvi, ne le za tisto dobo, marveč tudi za poznejše čase, kajti slabi in mlačni časi se dajo zboljšati in ogreti le po gorečih duhovnih. Zato je zlasti na Francoskem nepozabljivo njegovo ime. Umerl je 12. mal. travna 1657, star 48 lét.

Bratovšine in drugi pripomočki v pomoč dušam v vicah.

Spisuje V. K.

(Dalje.)

Str. 41—207. Tu je „mesec za mertve“, vravnan po zgledu Šmarnc in obsega tri poglavitne oddelke:

a) Kaj, zakaj, koliko in kako dolgo terpijo duše v vicah?

b) Kdo so, ki v vicah terpijo? Med drugimi morebiti naši starši, bratje, sestre, naši spredniki, dobrotniki za ktere smo pred vsemi dolžni moliti in po svoji moči njim na pomoč priti.

c) Pripomočki, s kterimi jim zamoremo pomagati:

molitev, post, milošnja, sv. maša, ss. Obhajila, odpustki, sploh dobre dela.

Vsa ta tvarina je razdeljena na 30 dni, to je, na vsak dan mesca listopada, ki se imenuje „mesec za mertve“. Razredba tvarine za slednji dan je ta-le:

Na čelu vsakdnevne pobožnosti je ob kratkem, večji del s ene samo besedo, napovedana dolžnost, ktero imamo do mertvih, postavim: usmiljenje, priprošnja, ljubezen itd.

Za tem je zaznamovan zapopadek naslednje tvarine, ki je tudi ob kratkem napovedan, kakor: Molite! zakaj so vice?

Rek iz svetega pisma pa povzame ravno omenjeno „dolžnost“ in „zapopadek“, kakor tudi nauk, ki je v naslednji obravnavi zapopađen.

Za tem sledi kratko razlaganje in pojasnjenje ene ali druge resnice o dušah v vicah, kako nas dolžnost veže njim pomagati, s čim je mogoče jim na pomoč priti, kakošno plačilo čaka prijatle duš v vicah, in nasprotno pa se bodo taki, ki so se v življenju za verne duše le malo menili, ali celó nič ne, ako v vice pridejo, vdeležili navadno le malo priprošnje, ali morebiti skoraj nič ne, kakoršne se bodo na tem svetu za-nje storile itd.

Za branjem ali pojasnjenjem sledi vselej kaka prigodba o dušah v vicah, in resnico poprejšnjega branja djansko poterjuje.

Iz branja in prigodbe je povzét nauk za premišljevanje, navduševanje, pa sklepi z enim ali drugim pripomočkom priti na pomoč dušam v vicah.

Molitev za duše v vicah, ki za naukom pride, je več ali manj v zvezi z vsem poprejšnjim, ter prošnja, da bi se jih Bog usmilil, nam pa serce oméčil, da za-nje molimo.

Na zadnje je postavljenih več zdihljejev za duše v vicah, ali kaki kratki izreki, za kterih izrekovanje so podeljeni mnogoteri odpustki, postavim: „Moj Jezus, usmiljenje!“ (100 dni odpustkov); „Sladko Serce Marijno, bodi moje rešenje!“ (300 dni); kratke tri Božje čednosti: „Verujem v tebe o Bog, ker si večna resnica. Upam v tebe, o Bog, ker si neskončno popolnoma in vse ljubezni vreden; iz ljubezni do tebe ljubim tudi svojega bližnjega, kakor samega sebe.“ (Za vsaki pot, kolikorkrat se te tri Božje čednosti molijo, je 7 lét in 280 dni odpustkov) itd.

Str. 208—228. Navduševanje moliti za umerle vojake, — molitve pred sv. Obhajilom in po sv. Obhajilu, — nauk od bratovšin, — kratko pa jedernato pojasnilo o odpustkih: kaj so; njih korist; pogoje za vdeleževanje, zlasti popolnoma odpustkov.

Str. 229—255. Zjutranje in večerne molitve, — molitve pri sv. maši, pri obiskovanju sv. Rešnjega Telesa, pri bolnikih, — sv. križev pot, — rožni venec. Vse te molitve, zjutranje, večerne, pri sv. maši itd., so sestavljene iz posameznih kratkih molitvic, za ktere vse so podeljeni odpustki, toraj velik pripomoček se odpustkov vdeležiti in jih dušam v vicah v prid darovati.

Str. 256—284. Koledarček odpustkov, ki so razdeljeni in razversteni na posamezne praznike in dneve po versti v teku leta in sicer:

- a) na premakljive praznike in dneve;
- b) na nepremakljive praznike in dneve;
- c) kterih se je mogoče vdeležiti vsak teden, mesec, ali vsako leto;
- d) na smertno uro.

a) Tri Božje čednosti.

Lepa je ta bratovšina že zavoljo pogoja.

Molijo se vsak dan tri Božje čednosti, vera, upanje, ljubezen, ki imajo v sebi naj lepše nauke od Boga; ki človeka budijo k živi veri, trdnemu upanju in goreči

ljubezni, kar je jedro keršanskega življenja: „Kdor veruje bo izveličan“; „Zaupaj, in tvoji grehi ti bodo odpušeni“; „Ona je veliko ljubila, zato ji bo veliko odpušnega“; „Polnost postave je ljubezen“. Tri Božje čednosti so za očenašem naj lepša molitev, z njimi človek Boga časti, hvali, moli, prosi, očitno spoznava njegovo veličastvo, mogočnost, modrost, dobroto, usmiljenje, občuduje njegovo ljubezen; s to molitvijo razliva svoje serčne čutila, daje na znanje svojemu Stvarniku, kako da vanj veruje, kako se njegovi modrosti podverže, ki ga vedno na pravo pot napeljuje. Sv. Trojici naznanjuje hvalo, vsaki Božji osebi dolžno čast skazuje. S to molitvijo daje na znanje, kako da vse od Boga pričakuje na tem svetu, na unem pa večno plačilo, opiraje in zanašaje se na njegovo neskončno dobroto, usmiljenje. V tej molitvi zagotavlja človek, kako serčno da Boga ljubi, in kako bi ga še bolj rad ljubil; kako se želi z njim skleniti; obeta mu, ga nikoli več ne žaliti, njegovo sveto voljo natančno spolnovati; prosi, da bi mu dal milost ga še in čezdalje bolj spoznati, da bi zamogel tim bolj vanj verovati, upati in tim serčneje ga ljubiti. Naj boljši otrok ni v stanu lepše pokazati svoje hvaležnosti, ljubezni in vdanosti do svojega ljubega očeta; v tej molitvi je naznanjeno vse, kar človek od Boga želi, pričakuje, v nji je izraz ljubeče duše, ki se želi z Bogom popolnoma zediniti; v njem najti mir, veselje, srečo; tu daje duša na znanje, kako da ji je Bog vse, da le njega in njegove ljubezni išče. Vera duši Božjo dobroto, lepoto razkazuje; upanje jo za njo vnema; ljubezen pa jo zedinja z Bogom, ki se ga oklene ter zakliče z ljubečo nevesto v visoki pesmi: „Našla sem ga, ki ga ljubi moja duša.“ (Vis. pes. 3, 4.) Blagor človeku, ki iz serca moli večkrat tri Božje čednosti, zakaj s to molitvijo se duša vnema za Boga in njega ljubezen, ga začne čezdalje bolj spoznavati, ljubiti, čezdalje bolj mu podobna prihajati, čezdalje bolj po njem hrepeneti, le zanj živeti. V nadlogah ga vera podpira, vedoč da Božja neskončna modrost naj bolj vé in za dobro spozná, zakaj da mu pošlje nadloge, križe, težave, da Božja roka in previdnost nad njim čuje; upanje ga tolaži, mu obeta večno plačilo; ljubezen pa celó stori, da še le rad za Boga kaj trpi, z veseljem sprejme križe, nadloge, poljubljuje roko, ki ga tepe, in da, če tudi je od vseh strani s težavami obdan in se pod njih teže šibi, je vendar v Gospodu vesel po izgledu sv. Pavla, ki pravi: „Poln sem tolažbe, preobilno veselja imam pri vsej nadlogi.“ (2. Kor. 7, 4.)

Cerkev sama spozná lepoto molitve treh Božjih čednost, ki je tudi po papežu Benediktu XIV 28. prosenca 1756 ukazala moliti vero, upanje, ljubezen pri očitni službi Božji; podelila tudi po ravno tem papežu odpustek sedem lét in ravno toliko kvadrage (po 40 dni) za vsak pot, kolikorkrat kdo tri Božje čednosti obmoli, in ako jih celi mesec vsak dan moli in med tem časom vredno prejme zakramente sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa in moli v namen sv. Očeta, doseže popolnoma odpustek.

Koliko dobrega toraj že en sam človek z večkratno molitvijo treh Božjih čednost stori, koliko dušam v vicah pomaga! Koliko duš se po tej poti iz vic reši, ali se njim vsaj terpljenje polajša, ako tisuč in tisuč udov te bratovšine to molitev dan za dnevom moli, ako se odpustki od molitve treh Božjih čednost kakor tudi na tisuče ss. Obhajil vsak mesec za rešenje duš iz vic Bogú daruje!

Perva pogoja ali dolžnost te bratovšine, moliti vsak dan tri Božje čednosti, je toraj seló primérna priti dušam v vicah na pomoč, v sercih bratovskih udov obudovati svete želje, serčne občutke, vnemati jih za

ljubezen Božjo, buditi keršanskega duha, gojiti med vernimi keršansko-pobožno življenje.

(Dalje sledí.)

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Maribora. (*Gospejsko društvo djanske keršanske ljubezni.*) Šestnajsto letno poročilo tega društva naznanja, da šteje 297 udov ter se je nekoliko pomnožilo od lanskega leta, prihodki pa so se znižali, in bil bi primanjklej, ako bi ne bilo došlo društvu 500 gl. po dedišinah in 108 gl. po darilih; tako pa znašajo dohodki 4415 gl. in izdajki 4104 gl. Družba se je posebno skazala z gorečo strežbo pri ranjenih vojaki; njen glavni namen pa je bila pomoč, da je blizo 200 ubožnih deklic zamoglo uživati šolski poduk in keršansko odgojo, in v tem je bila večina vseh stroškov. O jaslicah je bilo za 300 gl. obleke med otroke razdeljene. — To je res lepa družba; Bog ji daj obilni blagoslov!

Predsednica te ubožnice je po odhodu gr. Sofije Brandisove lansko leto bila 10. majnika izvoljena gospa Katarina Pahnerjeva. Oskrbnik ali konzulent je p. n. g. kanonik Frančišk Kosar.

Iz Svete dežele. (*Misijon v Gazi.*) V Sveti deželi se katoliška Cerkev od nekerih lét veselo razširja, zlasti odkar je jeruzalemski patrijarhat zopet ustanovljen. Mnoge nove misijonske postaje so se pričele, več cerkev in samostanov je zidanih, vstavov, šol, bolnišnic napravljenih. Katoliško prebivalstvo se je pomnožilo za polovico. To je toliko bolj veselo, ker razširja se tako ne le sv. vera sploh v deželi našega odrešenja, v domovini Zveličarjevi, njegove deviške Matere in apostelnov; temuč ravna se tudi za to, da se zgubljene svetišča sv. Cerkvi zopet pridobivajo. Zato se vse katoliške ljudstva rade vdeležujejo misijona v Sveti deželi.

Tako piše č. g. Juri Gatt, duhoven iz Brikena na Tirolskem, misijonar v Sveti deželi, in naznanja, da hoče v Sveti deželi povzdigniti misijonsko napravo za mašnike iz Avstrije in Nemčije, najpred pa misijon in šolo ustanoviti v staroslavnem mestu z imenom Gaza. To mesto je za Jeruzalemom naj večje v Palestini. Zraven 14.000 turkov stanuje ondi nekaj katoličanov, tudi kaki Avstrijanci, pa brez cerkve in duhovna; je tudi 800 gerkov, ki že več lét želijo katoliškega misijonarja. Protestanti pa so v Gazi napravili svoj luteranski misijon in štiri šole. (No, verli slovenski mladenči na noge! Najprej v bogoslovje, čez kaj časa pa v misijon v Sveto deželo!)

Tudi pravi, da primorsko mesto Jaffa nima še potrebnih primérne šole, da toraj katoliški otroci hodijo v ondotno protestansko šolo. (Če niso morebiti pa tudi tam nekteri katoličani takega kopita, kakor n. pr. v Lj., ki zraven katoliških šol v svoji verski merzloti dajejo otroke v krivoverske šole; zakaj že l. 1866 sem bil osebno v katoliški frančiškanski šoli v Jaffi, ktera ni ravno v šegi velikanske palače, kakor morebiti šole bogatih protestantov, pa bilo je v nji lepo število arabskih otrok. Vr.)

Ob vzhodu Jordana, zlasti v Galaadu, po raznih vaséh prebivajo številni kristjani, ki so od gerškega (razkolskega) duhovstva tako zanemarjani, da bi z naj večji dobrovoljnostjo sprejeli katoliške misijonarje.

Gosp. misijonar Gatt kliče toraj avstrijske katoličane, naj bi mu pomagali za njegovo osnovo, posebej pa misijon in šolo v Gazi ustanoviti.

Jan, ali kazen za neusmiljenost.

Če Bog bogastva ti je dal zaloge,
Podpiraj stiskane sirote uboge;
Gorjé ti, če neusmiljen si in terd,
Zadene te gotovo Božji serd.

V selški dolini na Gorenjakem, kaki dve uri od Blegošja proti severu v Martinem verhu živel je pred več sto leti bogat kupec s imenom Marko, po domače Jan. Teržil je s predivom in platnom, sastran ktere kupčije je škofjeloška okolica tisti čas zelo slovela. Duh človeški snajdel ni bil še mašin, s kterimi bi se bilo samo predlo in tkalo; pridni ljudje moškega in ženskega spola, od šestletnega otroka do onemoglega starca in ženice, predli so in tkali, da so si potrebnega denarja in obleke prislužili, davke plačevali itd. Se vé, da to le po zimi; po leti pečali so se s poljedelstvom, kakor še dandanes. Zakaj poglobitni živež te okolice je tisti, za kterega pridna roka kmetovalčeva s plugom in rovnicó mater zemljo prisili, da ga daje. Gorjé po tem takem slasti ubogim, če jim kaka nesreča njih setev pokonča. Bila je škofjeloška okolica že tisti čas zelo obljudena, in gorata zemlja; ni ji tudi v dobrih letinah dostojnega živeža dajala, pa tudi prediva ne, da bi ga bilo dosti presti. Marljivi kupec je imel toraj dosti posla. Zdaj jo je bilo treba mahitati na Koroško ali Beneško po prediva ali lanénega semena; zdaj na Hervaško po vina in žita; zdaj je bil čas izdelano blago gnati v Terst, v Dalmacijo ali drugam po sveti. Izmed kupcev, ki so prevažali in zamenjevali blago daleč po sveti, smel se je Jan v prvo versto šteti.

Neki čas naše povesti bile so tudi hude letine ter silna dragina. Dobilo se je boje celo zemljiše, ki bi sicer nikakor na prodaj ne bilo, za malo mernikov žita. Lepi gozd, njiva ali travnik prodan je bil za hleb ovse-nega kruha. Pravijo, da žita še za gotovo srebro ni bilo dobiti. Tako, postavim, šel je premožen kmet Tomaž žita kupovat, pa ni ga dobil. Prišel je domú, verže svitlo terdnjake na mizo, rekoč: otroci, pomagajte si z denar-jem! Nisem mogel žita za nje kupiti... Stepli so se za žito, kar ga je bilo, in naposled so ga na klobuke zme-rili. Tako godilo se je teržen dan v Škofji Loki. Urh, tako je bilo ime nekemu bajtarju, vidi, da se ne more preživiti, pusti ženo in otroka doma, pa jo pobegne na Hervaško, da bi se še pri življenji ohranil. Neko jutro pride štirileten otrok k sosedu tožit, da matere nikakor zbuditi ne more; gredó gledat in najdejo ženo mrtvo ležati; — za lakoto je bila umerla. V stari Loki, pri materi fari, v duhovskem poslopji bila je še hiša, kjer so vbogajme dajali; in kaj menite, kaj so ubogim de-lili? — „Smojke“ ali repo, in tisti berači, ki so bili iz domače duhovnije, dobivali so po celo smojko, in tisti, ki so bili od drugod, dobili so le po pol smojke. Žita bilo je tako pomanjkanje, da so davno že narejene slam-nate strehe tergali in mlatili, da bi spet k semenu prišli. Zakaj, sedem lét zaporedoma je pokončavala poljske pridelke strupena toča in slabo vreme, miši itd. Gorjé toraj kmetovalcem, zlasti pa siromakom! Da ne bi la-kote pomerli, jih je mnogo zapustilo ljubljani svoj kraj, in ali so ali čez Lobelj na Koroško, ali kamor so mogli, da bi se preživili. Trikrat gorjé pa še bolehnim in bro-mim, ki niso mogli nesrečnega kraja zapustiti. Lakote in vsega hudega so mnogi umirali. Na tisuče jih je bilo, ki so s kervavimi solzami živeža prosili, da bi sebe in svoje še majhne otroke ali že onemogle starše preživili. Ali grozno redki so bili, ki bi še kaj vbogajme delili. Kruha, ki ga je zdaj dostikrat na ostajanje, ni ga bilo tistikrat še v bogatih hišah, in če je bil še tudi kteri, ki ga je imel, imel pa ni vsak serca za to, da bi ubo-gim pomagal; tudi ni bilo moč vaim kaj pri tolikih re-

vežih. Med terdoserčne do ubogih smé se šteti Jan tudi že omenjeni. Pri njegovi hiši, kedar je on doma bil, ni nobeden, bodi si še tako ubog, dobil grižljeja kruha; dobil pa je grenkih beséd, ali še kaj hujšega; ker bil je Jan grozno terdega in neusmiljenega serca. Kakor pse podil je siromake od hiše; če so mu bili tudi dobro znani, ali še tako ubogi, ni se jih usmilil.

Jerica, žena njegova, je bila nasproti zelo usmi-ljena in darežljiva. Ni le doma rada vbogajme delila; hodila je tudi po bližnjih bajtah jih tolažit in razvese-ljevat. Kamor je stopila, veselja solze so jo povsod bla-goslovljale; po nji došla je ubogim gotova pomoč. Pri-nesla jim je kruha, masla, sira in drugih reči, s čemur si je bila naj bolje v svesti siromakom postreči ter jim pomagati. Sej imela je tudi blagá zadosti, in sicer ne le domačega, ampak tudi čisto lastnega. Marko ima vedno oči va-njo obrnjene, kamor se gane, huđuje se in velikrat ropoče nad njo, da mu bo vse od hiše zlekla in beračem razmetala. Jerica se mu ne jeziči, kakor, škoda res, so vajene dandanašnje žene, ampak molóe terpi vse očitljive in zbadljive besede, to zlasti kedar vidi, da je mož togoten. Skuša tudi moža pregovoriti in popoljšati. Glej, ljubi Marko, rekla je večkrat, kako je Bog proti nama dober in usmiljen; kruha, ki ga vse strada, dal je nama na ostajanje, in zdi se mi, da prav zato, da bi ga ubogi po najinih rokah prejemale, kolikor mogoče. Glej, ravno ta Bog, ki je naju srečna storil, lahko naju tudi nesrečna storí, če nisva usmiljena proti bolj ubogim svojim bratom in sestram. Blagor usmilje-nim, oni bodo usmiljenje dosegli, pravi Jezus. Se vé, da na njeno lepo opominovanje se mož ni popolnoma popoljšal; vendar ji je privolil vbogajme dajati. Ostalo pa je serce merzlo in terdoserčno do ubogih in lačnih. Ne da bi se čisto popoljšal in ženi pomagal usmiljenje skazovati, se vsak čas pozabi in jo zopet z zbadljivimi besedami pika, akoravno je sam privolil dobrote ska-zovati.

Dolgo že se Jan pripravlja, da bi šel na svetega Pavla dan v Ljubljano na sejim. Tega dneva veselili so se ubogi, pa tudi Jerica ga je vesela. Ali dan pred sv. Pavlom je silno viharen in merzel, ter si brez gotovega vzroka nobeden iz toplokurjene sobe ne upa. In to je Jana zaderžalo, da je že danes ni proti beli Ljubljani ubrisal.

(Konec nasl.)

Pesnice sv. Detinstva.

III.

(Božična.)

Otroci, le semkaj! tecite z menoj
Tje v Betlehem k jaslicam urno nocoj;
Pa glejte, sred blaženo-avete noči
Nebeški nam Oče veselje deli!

Vsi v jaslice vprite zdaj bistro oči:
Pri luči polnočni prelepo žari,
V pleničicah Dete nebeško-svitló,
Nad angeljce v raju premilo, ljubó!

Tam, oh otročiči! na slamci leži,
Pri strani svet' Jožef z Marijo stoji,
Ponižno Ga moli pastirčekov zbor
V višavi prepeva mu angeljski kor.

Že mnogi pastirček priserčno vesel
Pred božjega Detika darček je dél:
Ta sladkega mleka, ta masla, medú;
Ta jagujiče belo, ta košek sadú.

Pred njega kleknite s pastirci še vi,
Ročice sklenite, molite ga vi,
Zapojte Mu slavo, v sladkosti srcá;
Sej s vami pojejo krilatci z nebá.

Molite: Sin Božji, Ti Detek sladák!
Ah hudo terpiš zarad naših napák;
Za nas si ubožček tu v jaslice djan,
In bodeš na križu v smert darovan.

Kaj čemo Ti dati otroci zató,
Ti ljubljeni Ježček, Ti Dete svetó?
Ti nočeš bogastva, zakladov svetá;
Naj ljubši je Tebi nedolžnost srcá.

Oj sprejmi vse serčica naše za dar,
Naj bijejo Tebi, le Tebi vsikdar;
Naj v serčica Tvoje, se vse potopé,
Le za-te, o Ježček, na veke goré!

Obiskava Marije.

Marija! milo glej na nas,
Poslušaj naše prošnje glas:
Saj vsi otroci tvoji smo,
Te, Mati, obiskujemo,
Za taboj v nebo vpijemo.

Nedolžnost je najlepši cvet
V življenju naših mladih let.
Nad angele povzdignjena
Je vsaka čista dušica,
Ker je nevesta Jezusa.

Oj, kam bi upal si otrok
Brez milostljivih tvojih rok!
Očeta smo razžalili,
Pred njim obstali težko bi,
Zato podaj nam roko ti.

V svoj zlati plajš zagrinjaj vse
Nedolžne ino grešnike;
Se vsaka duša veseli
Naj v tvoji brambi materni,
Pri tvojem Sinu Jezusi.

Življenja dnevi kratki so,
Se strašni smerti bližamo;
Pa srečni smo na večni čas,
Če ti, Marija, si pri nas,
Če kažeš nam svoj svet' obraz.

Zaupno toraj dušice —
Ki svet pogubiti nas če —
V skušnjavah vzdihnimo, rekoč:
Marija! pridi na pomoč,
Vse ure, dneve, smertno noč!

S. Gaberc.

Nebeški žar.

(Prosto poslov. po: „Mein Herz erglüht.“ Cantate, str. 57.)

Nebeški žar
Prešine kar
Mi vnovič vse življenje;
Ti Jezus sam
Si sveti plam,
Ti moje hrepenenje!
Ohrani ogenj ta, Gospod,

Ki Tvoja smert mu je povod;
Ti vžigaj,
Raznetuj,
O Jezus ga povsod.

Ne smé vgasnit'
Premili avit,
O Serce, najsvetejši!
Dušici sij,
Tolaž odkrij,
Si Serce najmilejši!
O Jezus daj, da ljubim Te,
Edino Tebe le nadi vse!
Svitlo pot,
Mi s temót
Pokaži nad zvezde.

O res Skrivnost,
Vir vsih sladkost!
Le k Tebi duša sili,
Obiši me,
Ko ločim se,
O Jezus sladko-mili!
Prej ko oko mi otemni,
Naj sveti kruh me poživi,
Da s Taboj,
Jezus moj!
Se duša veseli. —

Radoslav.

Razgled po svetu.

Šolsko. Česki deželni zbor bode boje zarad nena-
sitljivih šolskih potreb povikšal deželni davek. „Vater-
land“ pristavlja, da liberalci sami vedno bolj kimajo
nad novim šolstvom, ter da šolski polom je neizogibljiv.

Francosko starašinstvo je prejelo dozdej 97 zvez-
kov s 1.083.879 podpisov oper sovražljivo Ferry-evo po-
stavo, ki hoče naučno svobodo zatreti, in od starašins-
tva izvoljenemu odboru za posvèt o tej osnovi se nič
ne ljubi dela se lotiti, ker večina sploh mara toliko za
Ferry-evo postavo, kolikor za lanski sneg.

Od Zulovcev umorjeni mladi princ Napoleon je
veliko dopisoval s svojimi prijatli na Francoskem. V
enem svojih pisem zahteva, da naj duh poganstva na
Francoskem jenja pred keršanstvom; v šolah naj bi se
učilo manj greščine in latinščine, toliko več pa iz do-
mače zgodovine, da mladina gnjusobo rovarstva bolj
spoznava. Nauk bodi svoboden; matematika naj se ne
kuje med zvezde, če tudi naj se čisto ne zanemarija.
(Ta malo potrebna tvarina izpija mozeg iz možganov
mnogim mladim, mnogi morajo šolo zapustiti zarad švin-
delskega presilovanja v tej reči.) Tiste premnoge vinske
kerčme in žganjarije, je rekel princ, končujejo ljudstvo
in ako se njih število ne zmanjša, se družbinsko (soci-
jalno) vprašanje ne dá rešiti. Vero, je rekel, bode zme-
raj in povsod branil in ji šel na roko. Skrivne družbe
se ne smejo terpeti v svobodni državi; z nejevoljo od-
bija pravljico, da je on na Laškem postal frajmavrar.
Postava se ne smé vravnavati po glasovanji enega tre-
nutka; zastavljena mora biti na načela viši pravice in
ne na gospostvo večin. Tiskarska svoboda se ne smé
razširiti takó, da bi vsak potepuh imel pravico očitno
mnenje ostrupovati... Kaže se zmeraj očitniše, da mladi
Napoleon ni imel prazne glave, in ne merslega serca za
dobro.

Parskih framasonskih očetov večina v glavnem mestu
Monakovem je te dni eno prav gorko pa zasluženo do-

bila po herbtu. Napravljati so bili jeli l. 1873 nekake brezverske šole (simultanschulen). Rekli so sicer takrat, da staršem bode čisto na voljo pušeno, če hočejo dajati otroke v take šole, ali pa v prave verske šole. Toda do leta 1876 so bili napravili že pet tacihi brezverskih gujesd; ob enem so pa tudi dali posilni ukaz, da vsi starši morajo v svojih oddelkih dajati otroke v šolo — in pa v ravno ondotno brezversko šolo, ako posebej na pisano prošnjo ne dobijo privoljenja, otroka dajati v dotično versko šolo. Tako so prelomili svojo lastno prvotno obljubo. — Pri takem počenjanju je pa undan srenjski pravdosrednik v sboru občinskih pooblaščenec stavlil na svet, naj se (po večini še liberalnemu) magistratu stori predlog, da naj se odpravi samosilstvo z stran obiskovanj brezverskih šol. In kakor koli so se temu nasprotniki upirali, je bil vendar Schultes-ov nasvet sprejet s 34 zoper 23 glasov... Tako jo liberalno samosilstvo povsod po glavi dobiva in upati je, da bode sčasoma sopot zasijalo solnce svobode.

Belgija in jezuiti. V Belgiji so zaverženi ljudje sopot enkrat poskusili jezuite v jamo vreči, v katero so se pa sami tako prekucnili, da ima v njih vesoljni svet nov izgled, kaj so preganjanci jezuitov, in kaj je konec njih satanskega početja.

V Bruselju so namreč našli nabite žuganja zoper kralja. In kdo je to storil. Rastrobili so kakor v trenutku po vsem svetu, da to so storili jezuiti. Polomski tergovec Vil. Van-Hamme se je lotil jezuita 75letnega starčka okriviti in zatožiti te hudobije. Ta človek, ki je po vsem mestu znan zanikarnej, je bil par dni poprej v neki točivni močnih pijač ondotnemu točaju steklenico s tako ihto v obraz zagnal, da se je revež v kervi zgrudil in so ga v bolnišnico odnesli. To je storil v jezi, ker je ob mizi spijočega točaj poklical, da naj gre domu spat. Potepuh je bil zato odpeljan na policijo in zapert. Sploh je ta človek eden zaveržencev, ki je bil že obsojen zaradi tatinstva in je imela pravica že večkrat z njim opraviti. V kratkem času je že v četrteč oženjen in svet mnoge reči o njem kremlja. Cenili so ga povsod za to, kar je prihodnost pokazala: za aleparja, hinavca, pijanca. Povsod so ga suvali preč, ko so ga spoznali, — tudi iz katoliškega društva odvergli že pred več leti. Obsojen zaradi goljufjivega bankrota, je pribežal k ovaduhom, in misli se, da njegova kriva tožba zoper jezuita Nikolaja mu je bila dobro plačana; sodniji pa očita, da se je prenačila s sodnijskim postopanjem, ker predživljenje ovaduhovo je gotovo zahtevalo več previdnosti.

Pa bodi si, kar koli, pravda je tekla. V četrtek o 1/2 10 zvečer so trije sodnijski gospodje prišli v jezuitovski samostan sv. Mihela. Prednik jih je sprejel, zvedil njih namen, predstavil jim zdajci P. Nikolaja, čegar biblijoteko in spise so brez pomude hotli pregledati. P. Nikolaj, že v postelji, mora berž vstati, in po kratkem izpraševanju ga denejo v zapor, z' ozirom na njegovo starost v neko stanico v samostanu s stražo dveh opravnikov (agentov). Bukviše Bollandistov, česar knjižničar je P. Nikolaj, so pa gospodje zapečatili in odšli.

V petek proti desetém se vernejo in zahtevajo ključke od vsih stanic. Postavili so agentov po vsih mostovžih in lotili so se vesoljne preiskave. Stikali so povsod, poslednjič pa P. Nikolaja peljali na sodnijo, da ga vstric postavijo Van-Hammu; samostan pa je bil pod stražo agentov do 5 popoldne. (To vse valed ovaje potepuha, kterega smo popisali ravnokar.)

P. Nikolaj pa je bil vedno serčen in dobre volje. Postavljen vstric Van-Hamma, je bil od le-tega tožen, da mu je izročil rogovilski oklic v flamenskem in francoskem jeziku in dal mu 50 frankov, da naj ga nabije.

Toda P. Nikolaj je neoveržljivo dokazal, da že čez dve leti s tem človekom ni govoril. Pri stanovitnih in točnih odgovorih P. Nikolaja in pri lahkoti, s kakoršno se je opravičil, je bila reč naglo obravnana. Še tisti večer so se sodnik podali v samostan, povernejo jezuitom vse ključke in naznanili so, da P. Nikolaj je izpušen, rešen; njegov toživec pa zapert — zaradi več dolženj in najbolj zavolj obrekljive ovaje.

Ali bi ne bila sodniji potrebna veči previdnost? praša „Osservatore Rom.“, ki to naznanja bolj obširno. Mislite si take brezobzirne domače preiskave v kaki framasonski loži: koliko ropotanja bi se godilo po liberalnih časnikih! —

Smešno je, s kako škodoželjnostjo so si laži-liberalni listi dlani méli, ko je bilo zašumelo to krivično ntolcevanje. „Tagblatt“ v znani „poštenosti“ je po svoji šegi pristavke delal in bersnil celo o „lichtscheuem Treiben des Jesuitenordens“. Pošten časnik bi ne vergel blata na ves red, ko bi tudi res kak posamezen ud kaj zagrešil, — nikar ko ni. Bodo mar sovražniki po tolikratnem osramotenju odjenjali od Cerkve poterjeni, pošteni red preganjati?... Šatan se do danes še ni spreobrnil: Bog daj, da bi se saj kateri njegovih sužnjev in težakov!

Na osvobodnem Laškem framasoni ne delajo nič lepše. „Unità“ naznanja, da v Varazzi se je pripetilo zoper redovnice in redovnike Celestine čisto podobno obrekovanje, kakor v Belgiji zoper jezuite, češ, da so se zedinili v namen sleparstev in nekacega roparstva (brigansaggio)!! Lansko leto jih je bila sodnija s karabinieri pregnala iz Sulmone, napadene precej v lastni kapeli, ko je imela gospodičina Amalija Frati sprejeti samostansko obleko. Pribežali so mnih v Varazzo, pa tudi tam so te dni enega zgrabili in so ga vklenjenega vlekli v Savono. Beriči so ga nagovarjali, naj sleče meniško obleko; on pa je odgovoril, da se ne sramuje evangelija (non erubescat evangelium), zaradi kterega ga tako sramotijo. Redovnice so bile bežale v Ventimoglio, pa tudi te so v zapor vlekli na navadnem vozu, ki ga imajo za priperte. Vse ljudstvo je bilo razdraženo, pravi „Unità“. Krivili so jih sleparstva in vse vlekli v Sulmonc. Da so po nedolžno preganjani, pravi „Unità“, je tako očitno, kakor pri belgiškem P. Nikolaju.

„K temu pa se je v Genovi te dni dogodila skrivnostna in strahovita hudobija, in — morivci uživajo še vedno prostost! Se vé, policaji med slovesnim hrupom vlečejo dva ali tri menihe in redovnice v zapor, in potem smemo mirno spat!“ — Tako pod liberalno vlado.

Francosko. Pariški listi naznanjajo, da ondotni vikš škof v pismu do starašinstva v imenu svobode protestuje zoper znano postavo ministra Ferry-a in pravi vmes med drugim: Republikanski vladi ne bomo delali pritežnosti; naj se pa nam nikar ne dela sila gledati v preteklost, da bi našli podobo pravičnosti. — Francosko republiko je državnik in senator Baragnon s kratkimi besedami poznamjal, reki: „Vi republikanci hočete sodnike, ki so pokorni, in vojno, ktera politizira!“ Ni dosti odstavljene 600 državnih pravdnikov; še vsak teden zapodijo kaci 200 sodnikov. Na tisuče jih bo še odstavljenih, kajti tri četertine je konservativnih.

Novi državni svet stane 260.000 frankov več na leto kot poprej; poslanci bodo po preseljenju v Pariz namesto po 9000 imeli po 12.000 frankov itd. Vse republikansko izdelovanje in predelovanje bo dokončano, kadar bodo vsi republikanci na stroške davkoplačevalcev debelo oskerbljeni. (Vatld.)

Cvet in sad zveste molitve.**Zahvale.**

Št. 1. Bogu bodi serčna zahvala za prejeto milost. Bila sem v velikih stiskah in dušni zadregi. Pa z zupanjem sem se obrnila do blažene Marije Device in deviškega ženina sv. Jožeta in do ranjcega sv. očeta Pija IX, in opravila sem dve 9dnevnice zaporedoma, in sraven sem obljubila, ako bom uslišana, da hočem zahvalo očitno po „Danici“ razglasiti. In kmalo potem zadobila sem milost in pomoč od Boga; toraj bodi s naj gorečnejši očitno zahvalo moja obljava spolnjena.

V Ljubljani, 28. maj. serp. 1879. A. Č.

Št. 2. Uslišana v več dušnih in telesnih potrebah, ko sem z drugimi vred opravljala 9dnevnicu, in par darov dala na Marijin altar, prav serčno zahvalo očitno naznanjam N. lj. G. presv. Serca, kakor sem bila obljubila.

M. K.

Prošnje.

Nezmožna hčerka v dušnih in telesnih zadevah goreče priporoča v molitev vaim bratom in sestram N. lj. G. presv. Serca sebe in svojega mlajšega brata; izročita se popolnoma v Marijino varstvo, da bi ju v vsih nevarnostih obvarovala in otela sovražnikov, ki protijo njunim dušam, in ako je volja Božja, da v tem varstvu svoj namen dosežeta. — Dve razporni osebi, da bi se vmirile. — Oseba za ljubo zdravje in primérno službo. — Mati skerbno priporoča svojega sina, in prosi, da bi mu previdnost Božja odperla pravo pot za sedanje življenje, bodi za šolo ali drugi uk. — Učenec bodi priporočen, da bi po Marijni priprošnji zamogel še dalje v šole hoditi. — Oseba prosi vse Marijne častivce nadaljne pomoči v svetnih zadevah sebi in svojemu bližnjemu, naj bi bila škode obvarovana. — Prošnja za dušni mir v hudih skušnjavah. — Neko spreobrnjenje. — Oseba v dušnih zadevah. — Druga za zdravje, če je Bogu v čast in nji v zveličanje. — Bolna iz Trebanjskega se priporočuje v bratovsko molitev za ljubo zdravje in voljno poterpljenje; neka oseba pa za veliko pomoč v dušnih in telesnih potrebah.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec veliki serpan 1879.

I. Glavni nameni: Zmaga katoliške vere nad posvetnjaštvom.

II. Posebni nameni:

4. vel. serp. Sv. Dominik, začetnik pridigarskega reda, je s pomočjo sv. roženkranca spreobrnil silno veliko krivovercev. Priporoč.: Razširjanje molitve sv. rožnega venca po vsih hišah. Novi mašniki. Zatrenje kletvinje.

5. Marija Snežnica, ali obletnica te cerkve v Rimu. Priporoč.: Pravo čedenje M. D. Očetje in matere za sv. življenje. Zatrenje divjaštva in odvernjenje pregréh pri mladini.

6. Spremenjenje Kristusovo na Taboru. Priporoč.: Spreobrnjenje merzlih serc in njih povzdignjenje k Bogu. Opušenje nečimernosti in napuha. Razsvitljenje malikovavcev.

7. Sv. Kajetan, umerl v Neapelnu 1547. Začetek devetdnevnice za Marijino vnebovzetje. Priporoč.: Družine v hudih stiskah. Obvarovanje nedolžnosti pri mnogih, zlasti v hudi nevarnosti. Zoper nespodobno in nesramno kopanje.

8. Ss. Ciriak, Larg in Smaragd, mm. v Rimu l. 303. Pervi je hčer perzijanskega kralja Sabora rešil od

obsedenja hudobnega duha. Priporoč.: Več semeniš in mladenčev. Na duši terpeči in hudo skušani. Da bi Bog ponižal vidne in nevidne sovražnike sv. Cerkve.

9. Sv. Roman vojak, ki se je spreobrnil vidivši angela, ki je poterjeval sv. Lorenca v njegovem mučenstvu (258). Priporoč.: Poterjenje nestanovitnih. Slaboverci, zlasti kateri so blizu smerti in pogubljenja. Duše v vicah, zlasti da bi, same rešene, sprostile spreobrnjenje terdovratnih.

10. Deseta nedelja po Bink. Evang.: Prilika o farizeju in cestninarji. Sv. Lorenc, za sv. vero na ognji pečen l. 258. Priporoč.: Spreobrnjenje trinogov in nespoštovalcev sv. vere. Duše v vicah. Zatrenje kletvinje, ponočevanja in pijanštva, zlasti pri mladini.

Listek za raznoterosti.**Mati in brezovka.**

Kak mati po stezi prot' domu hiti, —
Sej v sercu ljubezen ji vidno gorí:
Otroke objemati so ji željé,
Poljubovat', stiskat' na svoje sercé.
„Le krika in joka prenesti mi ni,
Škor dušo bi dala, da vmolkne le hči!
Eh, dekli porednji dam precej slovó:
Otroke mi gleda tak strašno gerdó;
Mi druga je znana, prav dobro sercé,
Otrokom je dobra, poštena tud' je.
Še soldič plačila ji rada dodám:
Otrokom storila veseli bom dan.“
Tak mati memraje naprej tje hiti, —
Clo breze še zale ugledala ni, —
Ki raste pri stezi, se vklanja lepó,
Kot mater poznala bi svojo gospó.
Če dékle je treba vam, mati, domá,
Ji breza zelena z gošave šumljá,
Pa mene vzemite si v hišo domú,
Služiti vas hočem pošteno, zvesto.
Zavzame se mati, ko sliši le to —
Saj žive tu duše ni viditi b'lo!
No, kje je oseba, ki golči z menoj,
Ki zvesta bo dekla al pesterna koj?
Zdaj materi breza se pogne do tal,
Da vsaki njé vdanost lahko bi spoznal. —
Al mat' se zavzame, jo strah spreletí:
„Otroke tak majhne boš var'vala ti!
Jokale, kremžile bi duše se té,
Božjasti skopnele sirotke mladé!
Mi v hiši ni službe, mi posla tu ni;
O divje drevesce, kaj siliš se ti?“
Vzemite me v hišo, vas prosim lepo,
Hvaležni na starost mi bote zato;
Sinove pobožne zredila vam bom!
In hčere poštene ženice za dom...
„Gubiti ni časa, že skoraj bo noč,
Iskala jaz drugej si bodem pomoč;
Ko zrasede veliko, debelo drevó,
Takrat te poseka za kola mi kdo.“
Zdaj mati jo piha mem breze domó,
In dekli pošteni je dala slovó.
Otroke mehkuži, razvadi gerdó,
Da groza človeka bi bilo lahko.
Dvanajst pa preteklo še celih ni lét,
Se mati prijoka mem breze zopet.
Prav dobro zdaj breza še mater pozná;
Da tudi skrivila se precej je v tla.

„Zakaj se solsite, predraga mi mat'?"
 Od hiše zdaj greste, ko čas je it' spat!"
 „Kaj ne bi jekala? gorjé mi na svet!"
 Sinova sta vergla me 's hiše že spet,
 In hčere, vlačuge, kod hod'jo, kdo vé?
 Zaperti ste v ječi mi starji obé.
 Bi rajši umerla, kot dalje živim,
 Britkosti peklenske z otroci terpim;
 Pomagat' ne morem, prepozno že je, —
 Za moje otroke zgubljeno je vse!"
 Opomnit' vas moram; sej res je tako:
 Vi niste me hotli sprejeti v službo,
 Ko bili otroci so majhni, šibki! —
 Zapišite starši prigodbo si to,
 Ter v hišo vzemite si brezo mladó:
 Za tramom naj vedno se ona hladi,
 Kjer v noči še temni se lahko dobí.

Štef. Kosem.

Na bar. Ravbarjevo beneficijo v Šenklažu je bil sv. Jakopa dan vmesteni č. g. Karol Klun.

Porcijunkula. Drugi dan tega mesca so Porcijunkulni odpustki. Za pridobitev teh odpustkov je potrebna spoved v dan sam ali pa prejšnji dan; za take pa, ki redno vsak teden hodijo k spovedi, velja njih navadna tedenska spoved tudi za ta odpustek. Potrebno je dalje sv. Obhajilo, katero pa smeš opraviti v kateri koli cerkvi. Obiskati moraš cerkev, na katero so navezani odpustki, in ondi na papežev namen moliti; to so namreč cerkve vsih treh redov sv. Frančiška Seraf. Po marsikterih škofijah, kjer so škofje to sprosili, se zamorejo odpustki dobiti tudi po tistih duhovnijskih cerkvah, ki so čez uro daleč od redovne cerkve sv. Frančiška.

Odpustek za Porcijunkulo se zamore dobiti tolikrat, kolikorkrat zadevno cerkev obiščeš in ondi na novo moliš na papežev namen. Glej torej, da ga večkrat ko je moč dobiš in ga daruješ za duše v vicah, enkrat ga lahko oberneš za-se. Vediti pa je, da v ta namen je treba za vsak odpustek cerkev posebej obiskati, da namreč greš iz cerkve, in zopet vanjo ter zopet enako moliš. Priporočuj se preblaženi Mariji Devici in sv. Frančisku, po katerih priprošnji in posredovanji je Bog redu to veliko milost dodelil, da dosežeš popolnoma obžalovanje in v resnici spokornega duha. („S. Franz. Glöcklein" 11. zv.)

Na Verhniki je v nedeljo-večer pogorelo 26 pobišji in vmes tudi podružna cerkev sv. Lenarta.

V Terstu je v nedeljo-večer bučal strahovit vihar, kateri se je čutil tudi v Ljubljani, ter je napravil v teržaškem zavetniku veliko škodo, in več ljudi je storilo konec. Viharni vertin je med drugim zgrabil ladjico z osmerimi osebami in jih je dervil seboj; dasiravno je bila precej pomoč za njimi poslana, so vendar tri osebe konec storile: žena pričujočega kapitana Lewy-a, njen otrok in en sorodnik. V novem zavetniku št. 2 je čoln s 4 osebami bil sagnan med parnik „Ciprian" in objéje ter je bil mož Rocco zmlinčen. 23 ladij je poškodovanih.

Goreča pridiga. V nedeljo, 13. mal. serp., bila je v neki kerčmi velike vasi niže Ptuja godba in ples za vaško mladino in starino. O polnoči nastane strašen plam, ki je 28 kmetov onesrečil. Ali ni to goreča pridiga: Posvečuj praznik!

Poslednje novice. Prijatli brezvértstva, rogovilstva in rudečkarjev naj se ozirajo na Rusko, koder divjaki in brezvérci „nihilisti" (ničvérci) požigajo in palijo, kar le morejo. Te dni je gorel celó prelepi grad Kremelj v

Moskvi. Ti kervavi hudodelniki se v vsaki državi skrivajo pod drugimi imeni in pravijo, da hočejo ljudstvu pomagati; njihove črne dela pa kažejo, kakošno ljubezen da imajo! — Na otoku Hajti (S. Domingo) je zopet rogovilstvo zakipelo; predsednik Canal se je vladi odpovedal. — V Londonu v zbornici je na neko vprašanje o spominku za umorjenega Napoleona Northcote rekel, da postavljenje takega spominka gre v področje dekana Westminsterake duhovnije in vlada ne stavlja v to kake politiške važnosti. — Zulovski divjaki so bili nekaj tepeni od Angležev, Cetivajev stan Ulundi je razdjan, in umaknil se je Cetivajo 15 (angl.) milj proti severu; vendar pravijo „Times", da vpljiv zmage na sklep miru še ni jasn. — Mladolaško ministerstvo 10. vel. travna hoče veliko vojašine domú spustiti. — Na Pruskem kaže, da se katoliška reč pod novim kultusministrom Tuttkamer-om počasi na bolje obrača.

Duhovske spremembe.

V Teržaški škofiji: Č. g. Depiera Božo imenovan je oskerbnik župnije Momianske; č. g. Comisso Franjo gre za duh. pom. v Omago; č. g. Jelusić Rajmund, dosedanji oskerbnik v Tinjanu, podá se na svoje poprešnje mesto v Pićan; č. g. Narobe Janez, dosedanji oskerbnik na Repnem Taboru, imenovan je župnik v Rodiku.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Jož. Kotnik je postal provizor na Kalobjih. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Jož. Černko za I. v Hoče; Ferd. Šošterič v Zibiko; Ant. Vamberger v Svičino, in Fr. Murkovič k sv. Barbri pri Vurmbergu. — Za kaplane sta vmeščena čč. gg. novomašnika: Mart. Osenjak za II. v Hoče in Fr. Nachtigal za II. v Vitanje. — Umerl je č. g. Lovro Cajnkar, župnik na Kalobjih. R. I. P. — Fara Matere Božje na Kalobjih je do 6. sept. t. l. razpisana.

Dobrotni durovi.

Za spominek † župnika Aleša Jerala: Č. gosp. Ž. Bohinec 1 gl.

Za pogorelce v Zagradcu v Žaliniški fari: Iz Polhovega gradca po č. g. fajm. 8 gl. — Iz Loke 3 gl. sr. star. den. — Č. g. Saje s Štange 3 gl. 50 sld.

Za sv. Očeta: G. A. Pečenko 2 gl. 60 sld. — Č. gosp. Jan. Šuler župnik 5 gl. — Preč. g. kan. Fr. K. 10 gl.

Za spreobrnjene in preganjane gerško-razkolniške duhovne: Čast. gosp. fajm. Jan. Šuler 5 gl. sr. st. den.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Š. v T.: Od g. K. hvala za častitko. — Gosp. G. in mnogim drugim naročnikom: Vredništvo pri pošiljanji in sploh pri opravištvu „Zg. Danice" nima nič opraviti; to vse ima v rokah založništvo, kteremu smo izročili tudi Vaše spročilo. Vse reči, ki zadevajo pošiljanje, naročnino itd., se naznanujejo „odpravništvu" (ne vredništvu). Sicer pa niso vsi ljudje enacih misel: eni so razžaljeni, če se jim list več ne pošilja, kadar čas poteče; drugi so pa razžaljeni, če se jim še pošlje, in ga s kako „batino" vred nazaj pošljejo. Odpravništva v dotični zadevi imajo razne šege: nektore precej o obroku list ustavijo, ako ni naročila, da se naročnik spomni in naročnino pošlje; drugi enkrat ali dvakrat list še pošljejo, potem pa ga ustavijo, ako ni med tem naročnine. Spodobno in prav je, da naznani pri odpravništvu, kdor nima prilike naročnine precej poslati in želí časnik še prejemati; tako ni nobene znote.